

Sarajevo, 01.04.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
25.03.2019.- 29.03.2019.

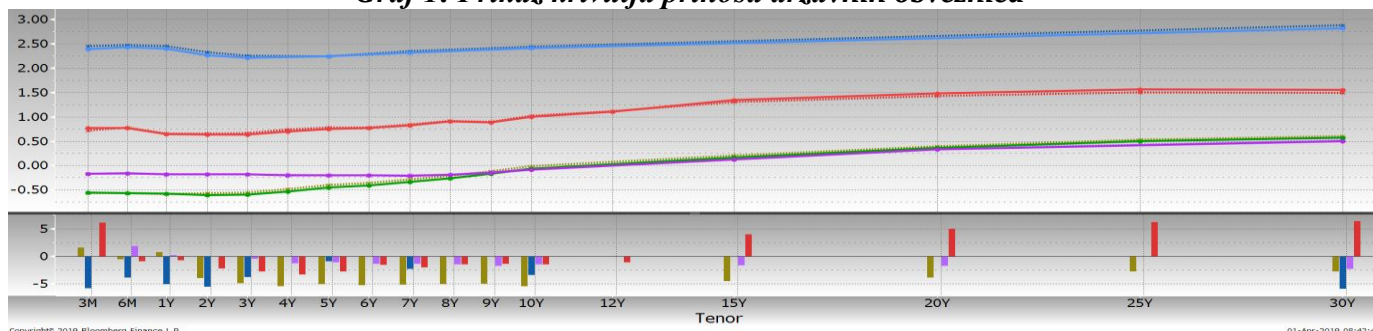
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19
2 godine	-0,57	-	-0,60	2,32	-	2,26	0,66	-	0,64	-0,17	-	-0,17
5 godina	-0,40	-	-0,45	2,24	-	2,23	0,78	-	0,76	-0,19	-	-0,20
10 godina	-0,02	-	-0,07	2,44	-	2,41	1,01	-	1,00	-0,07	-	-0,08

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	22.3.19	-	29.3.19
3 mjeseca	-0,540	-	-0,525
6 mjeseci	-0,567	-	-0,572
1 godina	-0,558	-	-0,554

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29.03.2019. godine (pune linije) i 22.03.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu bilježili bitnije promjene do polovine protekle sedmice, kada je ponovo došlo do priličnog smanjenja istih (4-6 baznih poena), a nakon što je na aukciji njemačkih desetogodišnjih obveznica zabilježen negativan prinos od -0,05%, što je prvi put od oktobra 2016. godine da je prosječan prinos na ovakvoj aukciji bio negativan. Uprkos tome, odnos potražnje i ponude na ovoj aukciji je povećan na 2,59 u poređenju s prethodnom aukcijom kada je taj odnos bio 2,48. Prinosi njemačkih obveznica su na sedmičnom nivou zabilježili pad između 4 i 6 baznih poena, dok su prinosi italijanskih obveznica povećani za 2 do 4 bazna poena.

Predsjednik ECB Draghi je u govoru održanom protekle sedmice još jednom potvrdio da je ekspanzivna monetarna politika još uvijek potrebna, kao i da rizici za eurozonu i dalje „naginju prema dolje“. Ipak, Draghi je izjavio da je ECB spremna da ublaži efekat negativnih kamatnih stopa ukoliko se pokaže da iste negativno djeluju na transmisiju monetarne politike, ali je izostalo pojašnjenje koje tačno mjere bi u tom slučaju ECB mogla poduzeti. Istovremeno, Reuters je objavio nepotvrđenu vijest da ECB razmatra mogućnost promjene metode obračuna aktuelne kamatne stope na depozite banaka, koja je trenutno fiksna (-0,40%), uvođenjem nekoliko dodatnih nivoa za obračun ove kamatne stope. Navedeno bi bankama omogućilo da po povoljnijim uslovima drže depozite kod ECB, uz istovremeno „ohrabrenje“ da više kreditiraju realnu ekonomiju, a sve s ciljem ubrzanja privrednog rasta. Član UV ECB Rehn je izjavio da banke u eurozoni do juna mogu očekivati detalje trećeg kruga dugoročnih kredita (TLTRO 3).

Predsjednik Ifo instituta Fuest je nakon objavljivanja pozitivnog pokazatelja povjerenja, izjavio da njemačka privreda pokazuje otpornost te su kompanije najviše zadovoljne trenutnim poslovnim uslovima, ali i da su više optimistične vezano za poslovne izgledе u narednih šest mjeseci. On je dodao da neizvjesnost oko Brexita posebno negativno djeluje na industrijski sektor, dok se čini da ostali sektori nisu time pogođeni. Slično je izjavio i ekonomista Ifo instituta Wohlrabe te dodao da rezultati ovih istraživanja podržavaju prognoze Ifo da će njemačka privreda u 2019. godini bilježiti rast od 0,6%. Njemačka BGA grupacija trgovaca je objavila da se u ovoj godini očekuje rast izvoza do 3% te da bi mogao dostići rekordnu vrijednost od skoro 1,4 biliona EUR, što upućuje na to da će njemačke firme uspjeti da prošire poslovanje u inostranstvu, uz pretpostavku da će eskalacija trgovinskih nesuglasica između SAD i Kine i Brexit bez dogovora biti izbjegnuti. Ova grupacija očekuje i da će izvoz ove godine zabilježiti rast od 5% te, takođe, dostići rekordnih 1,14 biliona EUR.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	MAR	105,9	105,5	106,2
2.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	MAR	98,5	99,6	98,7
3.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	MAR	103	104	103
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	MAR	-	99,2	98,2
5.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	FEB	3,9%	4,3%	3,8%
6.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	MAR	1,6%	1,4%	1,7%
7.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	MAR	1,4%	1,3%	1,6%
8.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	MAR	1,5%	1,3%	1,1%
9.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	MAR	1,0%	1,1%	1,1%
10.	GDP – Francuska (kvartalno) final.	IV kvartal	0,3%	0,3%	0,3%
11.	GDP – Holandija (kvartalno) final.	IV kvartal	0,5%	0,5%	0,2%
12.	GDP – Španija (kvartalno) final.	IV kvartal	0,7%	0,6%	0,6%
13.	PMI indeks proizvođačkog sektora – Austrija	MAR	-	50,0	51,8
14.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	JAN	-	8,2%	4,4%
15.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	FEB	2,1%	4,7%	3,1%
16.	Maloprodaja – Španija (G/G)	FEB	-	1,7%	1,7%
17.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	FEB	-1,2%	-1,8%	1,1%
18.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	MAR	4,9%	4,9%	5,0%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje od 1 do 6 baznih poena na sedmičnom nivou. Istovremeno je objavljen finalni podatak o **stopi ekonomskog rasta privrede SAD, koja je tokom četvrtog kvartala iznosila 2,2% na godišnjem nivou**, što je znatno manji podatak od prethodnog (3,4%) i očekivanja (2,3%). Pored ovog, najznačajniji indikator objavljen protekle sedmice, a koji je uticao na snažan pad prinosa na američke obveznice je deficit tekućeg računa SAD, koji je tokom četvrtog kvartala prošle godine zabilježio najveći iznos negativnog salda od kraja 2008. godine.

Predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da je razumljivo da tržišta budu zabrinuta zbog inverzije krive prinosa, iako je i dalje uvjeren u stabilne izgledе rasta američke privrede te je istakao da se očekuje rast između 1,75% i 2% ove godine. Evans je izjavio i da je tržište rada u SAD i dalje snažno te naglasio da su inflatorna očekivanja smanjena zbog rizika povezanih s usporavanjem ekonomskog rasta Kine, neizvjesnostima oko Brexita te opadanjem uticaja američkih fiskalnih stimulansa. Istovremeno, predsjednik Feda iz Bostona Rosengren je izjavio da bi Fed trebalo da razmotri povećanje udjela obveznica kraćeg roka dospijea, uz napomenu da bi kamatne stope vjerovatno dostigle svoje niže granice blizu 0% tokom recesije te bi kupovina obveznica bila jedna od opcija.

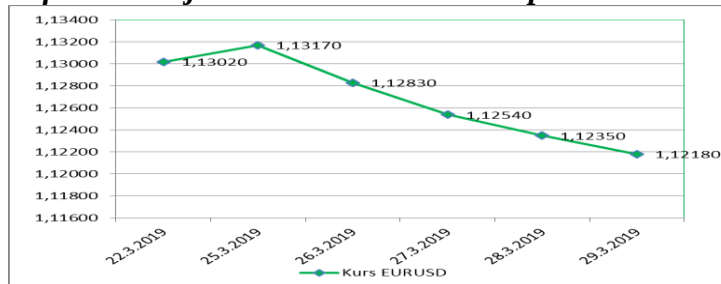
U svjetlu trgovinskih pregovora, protekle sedmice zvaničnici i trgovinski predstavnici SAD i Kine istakli su da je napravljen značajan napredak u trgovinskim pregovorima između ove dvije zemlje.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP –finalni podatak (G/G) IV kvartal	2,3%	2,2%	3,4%
2.	Indeks lične potrošnje – finalni podatak IV kvartal	2,6%	2,5%	3,5%
3.	PCE deflator (G/G) JAN	1,4%	1,4%	1,8%
4.	Indeks ličnih prihoda (M/M) FEB	0,3%	0,2%	-0,1%
5.	Indeks ličnih rashoda (M/M) JAN	0,3%	0,1%	-0,6%
6.	Indeks započelih kuća (M/M) FEB	-1,6%	-8,7%	11,7%
7.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) FEB	-0,9%	-1,6%	-0,7%
8.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M) FEB	2,1%	4,9%	8,2%
9.	Trgovinski bilans (u mlrd USD) JAN	-57,0	-51,1	-59,9
10.	Tekući račun (u mlrd) IV kvartal	-130,0	-134,4	-126,6
11.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Kanzas S. MAR	0	10	1
12.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda MAR	10	10	16
13.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa MAR	8,9	8,3	13,1
14.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Čikaga MAR	61,0	58,7	64,7
15.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga FEB	-0,38	-0,29	-0,25
16.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 23.MAR	220.000	211.000	216.000
17.	Indeks potrošačkog povjerenja MAR	132,5	124,1	131,4

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,1302 na najniži nivo od kraja juna 2017. godine, odnosno na nivo od 1,1218, što predstavlja smanjenje od 0,74% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Parlament Velike Britanije je preuzeo kontrolu nad procesom Brexita od premijerke May, te sada treba da odluče o tome kako će Velika Britanija izaći iz EU. Treće glasanje koje je protekle sedmice održano u Parlamentu je sa 329 glasova za i 302 glasa protiv donijelo odluku da se premijerki May oduzme moć vođenja Brexita. Premijerka May je izrazila žaljenje što u Parlamentu nije postojala dovoljna podrška predloženom planu te je upozorila da ovakvo preuzimanje kontrole, koje je inače određeno od strane Vlade, predstavlja nepoželjan ustavni presedan. Ovakva odluka Parlamenta je otvorila put članovima Parlamenta da zahtijevaju od premijerke May da pokrene radikalni plan B, koji potencijalno uključuje drugi referendum, zadržavanje Velike Britanije u carinskoj uniji s EU ili čak otkazivanje Brexita. Tri ministra, Harrington, Brine i Burt su podnijeli ostavke, kako bi podržali plan kojim parlamentarci mogu prisiliti premijera da izvršava njihove izbore. Gasnogovornik premijerke May je ukazao da dok je sada odluka o narednim koracima o pitanju Brexita na Parlamentu, Vlada će i dalje zahtijevati i pozivati na realnost, odnosno da bilo koja opcija koja se bude razmatrala mora biti izvodljiva u pregovorima s EU.

Snažni zagovornik Brexita Jacob Rees-Mogg je istakao da zahtijeva jasan prekid s EU te da se izbor sada vidi između sporazuma o Brexitu predloženog od strane May ili bez Brexita, dodajući da ukoliko se prihvati ovaj sporazum, tada je Velika Britanija pravno van EU. Rees-Mogg je dodao da to vraća nezavisnost države. Ekonomija Velike Britanije je usporila od referenduma o Brexitu iz 2016. godine, a

krajem prošle godine je izgubila na zamahu kako se momenat napuštanja EU približavao. Tokom 2018. godine ekonomija je povećana za 1,4%, što je najslabiji rast od 2012. godine.

Parlament Velike Britanije je odbio sporazum o Brexitu sa 344 glasa u odnosu na 286 koji su bili za ovaj sporazum. Iako je ovom prilikom glasanje bilo samo u dijelu sporazuma o povlačenju, ono što je važno jeste da je to treće odbijanje plana koji je predložila premijerka May. Ovakvi rezultati znače da Velika Britanija odustaje od sporazuma s EU i produžava članstvo u EU do 22. maja, dok mora postići alternativni plan s ostalih 27 članica EU do 12. aprila tekuće godine ili napustiti EU bez sporazuma. Kao odgovor na ovo stanje, predsjednik Evropske komisije Tusk je pozvao na hitni EU samit 10. aprila.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GfK povjerenje potrošača	MAR	-14	-13	-13
2.	Nationwide cijene kuća (G/G)	MAR	0,6%	0,7%	0,4%
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	FEB	0,9	1,1	1,2
4.	Broj odobrenih hipotekarnih zahtjeva	FEB	65.000	64.300	66.700
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	FEB	-	1,2%	0,5%
6.	GDP (Q/Q) F	IV KVARTAL	0,2%	0,2%	0,2%
7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q)	IV KVARTAL	-1,4%	-0,9%	-1,4%
8.	Tekući račun (u mlrd GBP)	IV KVARTAL	-22,9	-23,7	-23,0

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,85587 na nivo od 0,86064, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3209 na nivo od 1,3035.

JAPAN

Zvaničnici Japana protekle sedmice su još jednom potvrdili da će u oktobru povećati porez na promet sa sadašnjih 8% na 10%, kako je i planirano, nakon što su u Parlamentu usvojili rekordan iznos budžeta od 101 bilion JPY za predstojeću fiskalnu godinu, koja počinje 1. aprila, dok se Japan bori s teretom najvećeg unutrašnjeg duga na svijetu, koji je dvostruko viši od njegove ekonomije.

U zapisniku s posljednje sjednice BoJ istaknuto je da su kreatori monetarne politike raspravljali o povećanju monetarnih stimulansa s obzirom na uticaj koji rastući rizici u inostranstvu imaju na japansku ekonomiju. Članovi MPC BoJ su izrazili zabrinutost zbog uticaja usporavanja globalne potražnje i potencijalno pogođene potrošnje zbog planiranog povećanja poreza na promet u oktobru. Istovremeno, pojedini članovi su mišljenja da BoJ mora djelovati preventivno u slučaju da se ekonomska i inflatorna kretanja pogoršaju. Član MPC BoJ Harada je izjavio da bi ciljani nivo inflacije trebalo da bude prioritet u upravljanju monetarnom politikom, a ne da se koristi za dalja poboljšanja na tržištu rada ili za produktivnost.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	FEB	2,5%	2,3%	2,5%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	FEB	-1,1%	-1,0%	0,3%
3.	Maloprodaja (G/G)	FEB	1,0%	0,4%	0,6%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	FEB	-	-3,4%	19,8%
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	JAN	-0,4%	-0,2%	-0,6%
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	FEB	1,1%	1,1%	1,0%

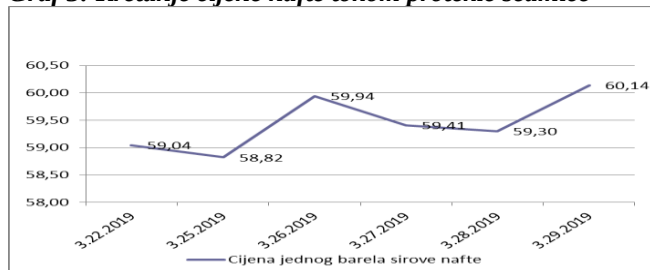
JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 124,24 na nivo od 124,35. JPY je, takođe, deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa od 109,92 na nivo od 110,86.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,04 USD (52,24 EUR), da bi do kraja trgovanja tog dana zabilježila blago smanjenje. U utorak je cijena nafte povećana pod uticajem geopolitičkih faktora koji bi mogli smanjiti izvoz nafte iz Venecuele. Uprkos zabrinutosti zbog slabije tražnje za naftom pod uticajem ekonomskog usporenja cijena nafte je u ovoj godini povećana za više od 25%, uglavnom pod uticajem smanjenja ponude ovog energenta od strane članica OPEC-a i njenih saveznika, ali i zbog sankcija SAD prema Iranu i Venecueli. U srijedu je cijena nafte smanjena, nakon što su objavljeni podaci da je došlo do neočekivanog rasta zaliha ovog energenta u SAD. Zalihe nafte u SAD su u prošloj sedmici povećane za 2,8 miliona barela, dok su analitičari očekivali da bi moglo doći do pada zaliha za 2,5 miliona barela. Narednog dana cijena nafte je nastavila blagi pad, nakon što je predsjednik SAD Trump obnovio kritike upućene OPEC-u, kojima je istakao da bi ovaj kartel trebalo da poveća obim proizvodnje, jer cijena nafte postaje suviše visoka. Međutim, u petak je nafta ponovo bilježila rast, uglavnom zbog smanjenja globalne zabrinutosti vezano za ekonomski rast. Ministar energije Omana Mohammed bin Hamad al-Rumhy je izjavio da očekuje da će globalna cijena nafte do kraja godine ostati u intervalu između 65 do 75 USD po barelu. Takođe, on je istakao da Oman ostaje predan sporazumu OPEC-a do kraja 2019. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,14 USD (53,61 EUR).

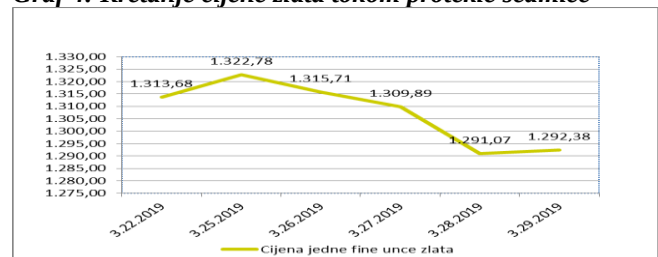
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.313,68 USD (1.162,34 EUR), te je na zatvaranju trgovanja tog dana zabilježila rast i našla se na najvećem nivou u posljednje tri sedmice, nakon što je zabrinutost za globalni ekonomski rast podstakla investitore na veća ulaganja u sigurnije investicije. Zalihe najvećeg fonda koji trguje zlatom SPDR Gold Trusta su u prethodnoj sedmici povećane za oko 1%. Međutim narednih dana pod uticajem aprecijacije USD cijena ovog plemenitog metala je zabilježila blagi pad, uprkos i dalje izraženoj fazi pojačanog investiranja u bezrizične instrumente, kao i niskih prinosa na državne obveznice. Takav trend je nastavljen do četvrtka te je cijena jedne fine unce zlata uglavnom smanjena kao posljedica aprecijacije dolara. Paladijum je, takođe, zabilježio pad te se cijena tokom trgovanja našla na najnižem nivou u posljednjih šest sedmica pod uticajem zabrinutosti da bi usporenje globalne ekonomije moglo uticati na tražnju za ovim plemenitim metalom. Tokom trgovanja, u petak, cijena zlata je zabilježila blagi rast uprkos oporavku prinosa koji se desio pod uticajem signala da se globalna zabrinutost smanjuje, dok su i prvi ekonomski pokazatelji za Kinu za mart ukazali na stabilizaciju. Tržište očekuje da bi se u narednoj sedmici zlatom moglo trgovati u intervalu između 1.280-1.300 USD s obzirom na to da investitori prepoznaju napredak u trgovinskim pregovorima između Kine i SAD, ali su u iščekivanju podataka s tržišta rada u SAD koji će biti objavljeni krajem sedmice.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.292,38 USD (1.152,06 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.